

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταση νόμου «για τη δίκαιη και βιώσιμη ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους, την προστασία της πρώτης κατοικίας και την αξιοποίηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για την αναδιάρθρωση οφειλών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί της Αρχής

Τα μη εξυπηρετούμενα Δάνεια στο μεγαλύτερο μέρος τους βρίσκονται στην κατοχή των μη τραπεζικών ιδρυμάτων (FUNDS ΕΑΑΔΠ) και τα διαχειρίζονται οι εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων (servicers ΕΔΑΔΠ).

Από τις σελίδες 77-79 της τελευταίας Έκθεσης της Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Τράπεζας της Ελλάδος (Μάιος 2026) εξάγεται για τα τέλη του 2025 ότι:

1. Τα δάνεια στους Servicers (Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων ΕΔΑΔΠ) από Funds (εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων Δανείων και Πιστώσεων ΕΑΑΔΠ) είναι 81,5 δισεκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) ήταν το 89,2%, δηλαδή στα 72,7 δις ευρώ.
2. Τα δάνεια στους Servicers από τράπεζες ήταν 9,9 δις εκ των οποίων τα ΜΕΑ ήταν 4,11 δις.
3. Τέλος στα καθαυτά πιστωτικά ιδρύματα βρίσκονται μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα ύψους 1,6 δις (5,7δις συνολικά εκ των οποίων 4,1δις στις ΕΔΑΔΠ σελ.8).

Επίσης, από όλες τις παλαιότερες εκθέσεις Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Τράπεζας της Ελλάδος ως τον Μάιο του 2022 (σ.σ.: έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 206/1/3.6.2022 αποφάσισε να μην τα ενημερώνει) έχει προκύψει ένα ποσό απαίτησης 29,8 δις το οποίο αποτελεί τους Μη Λογιστικοποιημένους Τόκους, ήτοι τα «πανωτόκια», εκ των οποίων τα 23,6 είναι μη εξυπηρετούμενα και ταλαιπωρούν καθημερινά χιλιάδες πολίτες.

Συνεπώς, με τα παραπάνω δεδομένα το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων περιλαμβανομένων αυτών των μη λογιστικοποιημένων τόκων (που σταμάτησαν να ενημερώνονται τον Ιούνιο του 2022) στο τέλος του 2025 είναι 102,02δις (76,8+1,6+23,6 δις). Το πρόβλημα της υπερχρέωσης είναι υπαρκτό, ογκώδες, αλλά αφορά πλέον κυρίως τα εξωτραπεζικά ιδρύματα. Τα παραπάνω δεδομένα, πλέον των οφειλών σε ΑΑΔΕ, Ασφαλιστικών Ταμείων (τα ληξιπρόθεσμα έχουν αυξηθεί κατά 27,2δις ή 19,5% σε σχέση με τον Ιούνιο του 2019 - Έχουν φθάσει τα 166,9 δις σε σχέση με τα 139,65 δις που ήταν στα τέλη Ιουνίου του 2019) και Οφειλών μεταξύ ιδιωτών, δεν αφήνουν περιθώρια για περαιτέρω εφησυχασμό σε σχέση με τη ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους. Καθίσταται σαφές ότι η υπερχρέωση αποτελεί μείζονα ανάνηψη στην αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας και αποτελούν χαίνουσα πληγή για την κοινωνία.

Σύμφωνα με την Eurostat, το Ιδιωτικό Χρέος σε απόλυτους αριθμούς έχει αυξηθεί στα 239,9 δις το 2025 από τα 203,19 δις το 2019. Έχει λοιπόν αυξηθεί κατά 36,7 δις την τελευταία εξαετία, ήτοι 18% αύξηση.

Με τα πρόσθετα στοιχεία στατιστικών διαβίωσης της Eurostat (ilc_mdcs05), η Ελλάδα είναι μόνη πρώτη στην Ε.Ε. σε ληξιπρόθεσμες οφειλές νοικοκυριών σε τράπεζες, λογαριασμούς κοινής ωφελείας και ενοίκια. Το 41,8% των νοικοκυριών δεν μπορεί να αποπληρώσει εγκαίρως αυτές τις οφειλές, ποσοστό του πληθυσμού 4,5 φορές μεγαλύτερο του μέσου όρου της Ε.Ε. (9,2%).

Η Αναπτυξιακή Τράπεζα, με την παρούσα Πρόταση Νόμου, θα δύναται να αποκτά πακέτα δανείων από τη δευτερογενή αγορά απαιτήσεων και τις μη τραπεζικές εταιρείες απόκτησης δανείων. Τα δάνεια αυτά θα ρυθμίζονται εκ νέου με αγοραίους όρους αλλά με περισσές πρόνοιες υπέρ των δανειοληπτών με τρόπο ο οποίος θα εξασφαλίζει τη διαγραφή του

μεγαλύτερου μέρους των δανείων στην αξία απόκτησης τους, με ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Το υπόλοιπο θα ρυθμίζεται μακροπρόθεσμα με σεβασμό στη διαφορά δηλωθέντος ή τεκμαρτού εισοδήματος από τις Εύλογες Δαπάνες Διαβίωσης και την πραγματική αξιολόγηση της δυνατότητας αποπληρωμής. Συνάμα, δάνεια με οικιστικές εξασφαλίσεις ανεπίδεκτα είσπραξης παρά τις ευνοϊκές ρυθμίσεις που θα προταθούν στο πλαίσιο της παραπάνω διαδικασίας, θα πωληθούν με αγοραίους όρους σε φορέα εκτός Γενικής Κυβέρνησης του οποίου την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου θα έχει ο ΕΦΚΑ, προκειμένου να χρησιμεύσουν στο πρώτο στάδιο της ολοκληρωμένης στεγαστικής πολιτικής ανοικοδόμησης κατοικιών και προσφοράς προσιτού ενοικίου, που θα ασκεί ο φορέας.

Καταργείται ο Πτωχευτικός Νόμος 4738/2020 με ταυτόχρονη επαναφορά του ατομικού πτωχευτικού πλαισίου που είναι γνωστό ως «Νόμος Κατσέλη», ο οποίος αποκτά ισχυρό εξωδικαστικό σκέλος στο άρθρο 2α με υποχρεωτικότητα αποδοχής της αυτοματοποιημένης πρότασης από τους πιστωτές πλην κάποιων ευλόγων εξαιρέσεων.

Σε απάντηση στην απόγνωση τόσων συμπολιτών μας, που πλέον δεν έχουν μια θεσμική βάση για να προσφύγουν προκειμένου να διαπραγματευτούν τη ρύθμιση των οφειλών τους επί ίσοις όροις, επανασυστήνεται το ατομικό πτωχευτικό πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας και ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων οφειλετών. Το πλαίσιο αποκτά ισχυρό εξωδικαστικό σκέλος στη βάση του ν. 4605/2019 («ν. Φλαμπουράρη») προκειμένου να μην τροφοδοτεί με φόρτο εργασίας τα δικαστήρια.

Προστατεύεται η πρώτη κατοικία για:

1. Ετήσια εισοδήματα 15.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, 23.500 ευρώ για νοικοκυριό με δύο ενήλικα μέλη, εισόδημα που προσαυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τα τρία εξαρτώμενα μέλη (15.000 ευρώ έως 38.500 ευρώ)
2. Πρώτη κατοικία με αντικειμενική αξία διακόσιες είκοσι χιλιάδες (220.000) ευρώ για τον μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000) ευρώ για νοικοκυριό με δύο ενήλικα μέλη, προσαυξημένη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία (3) τέκνα κα (220.000 € - 320.000€)

Διαγράφεται το μέρος της εξασφαλισμένης με κατοικία οφειλής ως το 80% της αντικειμενική αξίας και το υπόλοιπο αποπληρώνεται σε 25 έτη ή και παραπάνω αν κρίνει το δικαστήριο, όπως ίσχυε στον ν. 3869/2010. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι επαρκή και το δάνειο του δεν είναι εξασφαλισμένο τότε αποπληρώνεται η διαφορά του εισοδήματος του από τις Εύλογες Δαπάνες Διαβίωσης της ΕΛΣΤΑΤ.

Τα παραπάνω κυρίως διευθετούνται αυτόματα με αίτηση σε εξωδικαστική πλατφόρμα εφόσον δεν υπάρξει συμφωνία λόγω εμπεριστατωμένης καταγγελίας δολιότητας ή λόγω εσφαλμένης επιλεξιμότητας, η επίλυση των διαφορών οδηγείται υποχρεωτικά στο δικαστικό μέρος του ν. 3869/2010 με αυτοματοποιημένη αίτηση και χωρίς έξοδα για τον οφειλέτη. Ο Νόμος Κατσέλη επανέρχεται με ισχύ και στα φυσικά πρόσωπα που έχουν πτωχευτική ιδιότητα.

Επανέρχεται δε, κι ο Πτωχευτικός Νόμος 3588 του 2007 για τα νομικά πρόσωπα.

Ο εξωδικαστικός Νόμος του 2017 εξακολουθεί να ισχύει ως σήμερα ισχύει χωρίς τις προϋποθέσεις του Πτωχευτικού του 2021.

Η προτεινόμενη Πρόταση Νόμου αποτελείται από τις ακόλουθες ρυθμίσεις – αλλαγές, ειδικότερα:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του ν. 3912/2011 προκειμένου η Αναπτυξιακή Τράπεζα να αποκτήσει σκοπό αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και ρύθμισης οφειλών προκειμένου να ανασυγκροτηθούν

επιχειρήσεις με τη ρύθμιση των οφειλών τους και την τόνωση της ζήτησης στην οικονομία δια της καταπολέμησης της υπερχρέωσης.

Άρθρο 2

Καταργείται ο Πτωχευτικός Νόμος του 2020.

Άρθρο 3

Επανέρχεται ο Πτωχευτικός Νόμος του 2007 (ν.3588/2007).

Άρθρο 4

Επαναφορά εκ νέου του «Νόμου Κατσέλη» (ν. 3869/2010).

Άρθρο 5

Τροποποιήσεις του ν. 3869/2010 προκειμένου ο Νόμος να καταστεί λειτουργικός με ένα ψηφιακό εξωδικαστικό σκέλος που θα αποτρέπει από την πολυδικία αλλά με τις ίδιες ευνοϊκές προϋποθέσεις του ατομικού πτωχευτικού πλαισίου που αναβιώνει. Σε περίπτωση που η διαδικασία αποβεί άκαρπη γίνεται αυτόματη και ατελής αίτηση στον ατομικό Πτωχευτικό Νόμο, γνωστό ως «Νόμο Κατσέλη».

Άρθρο 6

Τροποποιήσεις στο Άρθρο 9 παρ.2 προκειμένου να γίνουν εφικτοί οι παρακάτω όροι για την προστασία της πρώτης κατοικίας.

Παρέχει προστασία της πρώτης κατοικίας για:

1. Ετήσια εισοδήματα 15.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, 23.500 ευρώ για νοικοκυριό με δύο ενήλικα μέλη, εισόδημα που προσαυξάνεται κατά 5.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τα τρία εξαρτώμενα μέλη (15.000ευρω έως 38.500€)
2. Πρώτη κατοικία με αντικειμενική αξία διακόσιες είκοσι χιλιάδες (220.000) ευρώ για τον μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000) ευρώ για νοικοκυριό με δύο ενήλικα μέλη, προσαυξημένη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία (3) τέκνα κα (220.000 € - 320.000€).

Στις ρυθμίσεις διαγράφεται το μέρος της εξασφαλισμένης με κατοικία οφειλής ως το 80% της αντικειμενική αξίας και το υπόλοιπο αποπληρώνεται σε 25 έτη ή και παραπάνω αν κρίνει το δικαστήριο, όπως ίσχυε στον ν. 3869/2010. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι επαρκή και το δάνειο του δεν είναι εξασφαλισμένο τότε αποπληρώνεται η διαφορά του εισοδήματος του από τις Εύλογες Δαπάνες Διαβίωσης της ΕΛΣΤΑΤ.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2026

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ειρήνη Δούρου
Γιάννης Αμανατίδης
Νίκος Παππάς
Έλενα Ακρίτα
Θεοδώρα Ακριώτου
Χρήστος Γιαννούλης
Γιάννης Καρυπίδης
Θεόφιλος Ξανθόπουλος
Πάυλος Πολάκης
Γιώργος Παπαηλιού

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για τη δίκαιη και βιώσιμη ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους, την προστασία της πρώτης κατοικίας και την αξιοποίηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για την αναδιάρθρωση οφειλών

Άρθρο 1

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου πρώτου του ν. 3912 / 2011, προστίθεται η περίπτωση θ ως εξής: «θ) την αναπτυξιακή ώθηση από την ανασυγκρότηση υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και την τόνωση της ζήτησης στην οικονομία δια της καταπολέμησης της υπερχρέωσης».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 προστίθεται η παράγραφος ια ως εξής: «ια) την ανασυγκρότηση υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και την τόνωση της ζήτησης στην αγορά δια της καταπολέμησης της υπερχρέωσης».

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011, προστίθεται η παράγραφος ιε ως εξής: «ιε) Να αποκτά ληξιπρόθεσμα δάνεια από τη δευτερογενή αγορά απαιτήσεων μέσω συλλογικών ή μεμονωμένων μεταβιβάσεων, ιστ) να αναθέτει στις εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων του ν. 4354/2015 τη διαχείριση της είσπραξης των ληξιπρόθεσμων».

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 τροποποιείται ως εξής:

«2. Για την επίτευξη του σκοπού της, η Εταιρεία αποτελεί τον αποκλειστικό, πλην των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και των άμεσων θυγατρικών αυτής, φορέα δημιουργίας και λειτουργίας ταμείων χρηματοδοτικών εργαλείων με τη συμμετοχή εθνικών πόρων ή πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, η Εταιρεία αποτελεί φορέα υλοποίησης προγραμμάτων ενίσχυσης μέσω επιδοτήσεων επιχειρήσεων.

Αναπτύσσει τα προϊόντα της είτε η ίδια είτε και μέσω των συνεργασιών της με άλλους διεθνείς και ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Λαμβάνει τόσο εθνικούς πόρους όσο και πόρους που προέρχονται από Ευρωπαϊκά τον Ευρωπαϊκό Προϋπολογισμό.

Δύναται να λαμβάνει την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου στις ομολογίες που εκδίδει βάσει του άρθρου 4 παρ. 2 περ. ιστ.

Δύναται να λαμβάνει επιχορήγηση, η οποία ορίζεται για τον σκοπό αυτό ως άμεση χρηματοδοτική συνεισφορά μέσω δωρεάς από την αρμόδια δημόσια αρχή ή τη διαχειριστική αρχή του κατά περίπτωση επιχειρησιακού προγράμματος ή άλλης δράσης που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από άλλη πηγή χρηματοδότησης για να ιδρύει και να διαχειρίζεται χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των Ταμείων Χαρτοφυλακίου, όπως, ενδεικτικά, Ταμεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων και Επιχειρηματικών Συμμετοχών ή Συνεπενδύσεων, Εγγυήσεων, Δανειοδοτήσεων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 193), στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Τίτλος IV, Χρηματοδοτικά Μέσα) (L 347), στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347) και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 508/2014 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 149). Στις συμφωνίες χρηματοδότησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, καθώς και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις για τη σύσταση των ανωτέρω Ταμείων καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησης και διαχείρισης των ανωτέρω».

5. Το Άρθρο 8 του άρθρου δεύτερου ν. 3912/2011, προστίθεται η παράγραφος η ως εξής: «η) τον δανεισμό από την πρωτογενή αγορά ομολόγων. Στο πλαίσιο αυτό δύναται να εκδίδει ομολογίες για τις οποίες δύναται να λαμβάνεται εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου».

Άρθρο 2

Κατάργηση του ν. 4738/2020.

Άρθρο 3

Καταργείται η παρ.1 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020. Επαναφορά του ν. 3588/2007.

Άρθρο 4

Καταργείται η παρ.2 του άρθρου 265 του ν. 4738/2020. Επαναφορά εκ νέου του «Νόμου Κατσέλη».

Άρθρο 5

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 3869/2010 τροποποιείται ως εξής: «1. Φυσικά πρόσωπα με ή χωρίς πτωχευτική ικανότητα που έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, δικαιούνται να υποβάλουν στο αρμόδιο δικαστήριο ηλεκτρονική αίτηση για την ρύθμιση των οφειλών τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου».
2. Προστίθεται το άρθρο 2α στον ν. 3869/2010 ως εξής:

«Άρθρο 2α

Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών Φυσικών Προσώπων

1. Τα Πρόσωπα του άρθρου 1 για την εκκίνηση της διαδικασίας υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση εξωδικαστικής ρύθμισης πριν την αίτηση του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.
2. Η διαδικασία διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Γ.Π.Σ.) σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Η πλατφόρμα φιλοξενείται και λειτουργεί στις υποδομές της Γ.Γ.Π.Σ.. Στην πλατφόρμα παρέχεται πρόσβαση μέσω της ιστοσελίδας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Η πλατφόρμα υπολογίζει αυτόματα τον αριθμό των τοκοχρεωλυτικών δόσεων της παραγράφων 7 και 8 του παρόντος, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 8 και 9. Κατά την υποβολή της αίτησης ανακτώνται αυτόματα από τα πιστωτικά ιδρύματα:
 - α) στοιχεία αναφορικά με τις απαιτήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά τα άρθρα 8 και 9, το οφειλόμενο ποσό ανά πιστωτή, την ημερομηνία, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής, και τους συνοφειλέτες που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή,
 - β) στοιχεία αναφορικά με καταθέσεις και χρηματοπιστωτικά προϊόντα του τηρούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και την εκτιμώμενη αξία τους,
 - γ) τα στοιχεία βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων επί των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος που βρίσκονται στη διάθεσή τους,

δ) στοιχεία της πιστοληπτικής βαθμολόγησης του Άρθρου 56 της Αρχής του Άρθρου 51 του ν. 4972/2022 .

3. Η αίτηση εξωδικαστικού μηχανισμού συνοδεύεται και από τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του άρθρου 4 τα οποία ανακτώνται αυτόματα.

4. Πριν την οριστική υποβολή της αίτησης της παραγράφου 1, η πλατφόρμα, με ειδική ένδειξη, ενημερώνει τον αιτούντα για την επιλεξιμότητά του ή μη. Αν, παρά την ένδειξη για μη επιλεξιμότητα, ο αιτών υποβάλλει οριστικά την αίτησή του, η πλατφόρμα εμποδίζει την περαιτέρω πρόοδο της διαδικασίας και εκδίδεται βεβαίωση περί απόρριψης της αίτησης.

5. Μόλις υποβληθεί οριστικά η αίτηση, η πλατφόρμα κοινοποιεί την αίτηση και τα συνοδευτικά της έγγραφα στους πιστωτές, των οποίων οι απαιτήσεις ζητείται να ρυθμιστούν. Σε περίπτωση ύπαρξης πολλών συγκυρίων, η αίτηση με τα συνοδευτικά έγγραφα προωθείται στους πιστωτές μετά τη συνυποβολή όλων, με την επιφύλαξη του αμέσως επόμενου εδαφίου. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει σχετική ένδειξη στην πλατφόρμα, αναφορικά με τους συγκυρίους που τη συνυποβάλλουν και ενημερώνεται σε περίπτωση μη συνυποβολής ενός ή περισσότερων για οποιονδήποτε λόγο.

6. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ηλεκτρονική κοινοποίηση της αίτησης κάθε πιστωτής οφείλει να αποδεχτεί την αυτοματοποιημένα παραγόμενη πρόταση της παραγράφου 2 σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 7 και 8. Η παραγόμενη πρόταση προκύπτει με τους όρους του Άρθρου 9 του παρόντος νόμου. Αν πιστωτής ή πιστωτές αρνηθούν την πρόταση του προηγούμενου εδαφίου ή αμφισβητούν ότι ο αιτών είναι επιλέξιμος ή υποστηρίζουν τεκμηριωμένα ότι ο αιτών δολίως περιήλθε σε αδυναμία πληρωμής χρηματικών οφειλών, τότε αυτομάτως επέρχονται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου και η πλατφόρμα της παρ.2 του παρόντος παράγει αυτοματοποιημένη αίτηση που κατατίθεται ηλεκτρονικά με τη διαδικασία του άρθρου 4 της παρ.1 του ν. 3869/2010 και εκκινεί η δικαστική διαδικασία.

7.α. Για την προστασία της κύριας κατοικίας του και με τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 της παρ. 2, ο αιτών καταβάλλει το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αξίας αυτής σε μηνιαίες ισόποσες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, με επιτόκιο ίσο με το Euribor τριμήνου προσαυξημένο κατά ένα τοις εκατό (1%) και τους όρους του άρθρου 9. Εάν ο επιτοκιακός δείκτης του πρώτου εδαφίου είναι αρνητικός, για τον προσδιορισμό του επιτοκίου λαμβάνεται μηδενική τιμή.

Αν το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αξίας της κύριας κατοικίας υπερβαίνει το σύνολο των οφειλών που περιλαμβάνονται στην αίτηση, τότε καταβάλλεται το σύνολο των οφειλών σε αντίστοιχες τοκοχρεωλυτικές δόσεις.

Το ποσό των προηγούμενων εδαφίων καταβάλλεται σε χρονικό διάστημα εικοσιπέντε (25) ετών, το οποίο όμως δεν πρέπει να υπερβαίνει το 80ό έτος της ηλικίας του αιτούντος, εκτός εάν συμβληθεί εγγυητής, αποδοχής των πιστωτών, ευθυνόμενος ως αυτοφειλέτης.

β. Σε περίπτωση που δεν διακυβεύεται η προστασία της κατοικίας του οφειλέτη και ο οφειλέτης δεν διαθέτει επαρκή περιουσιακά οι οφειλές δεν είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένες, ισχύουν οι όροι της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου και παράγεται αυτοματοποιημένη πρόταση με τη διαφορά του δηλωθέντος εισοδήματος του οφειλέτη με τις Ευλόγες Δαπάνες Διαβίωσης όπως αυτές προσδιορίζονται στην Έρευνα Οικονομικών Προϋπολογισμών (Ε.Ο.Π.) που διενεργεί κάθε χρόνο η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

8. Οι πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μπορούν εντός δεκαπέντε (15) ημερών να διατυπώσουν προς τον οφειλέτη μία κοινή πρόταση, διαφορετική από την αυτοματοποιημένη πρόταση της παρ. 6 του παρόντος άρθρου ή τις επιμέρους προτάσεις τους μέσω εκπροσώπου τους. Ως εκπρόσωπος ορίζεται ο εμπραγμάτως ασφαλισμένος δανειστής, ο οποίος προηγείται στην υποθηκική τάξη, και σε κάθε άλλη περίπτωση ο δανειστής με την υψηλότερη απαίτηση.

9. Μέσα σε έναν μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων των πιστωτών και την παραγωγή της αυτοματοποιημένης πρότασης της παρ.6, ο αιτών δηλώνει ποιες από τις υποβληθείσες προτάσεις αποδέχεται και ποιες απορρίπτει. Ο οφειλέτης δύναται να

αποδεχτεί την αυτοματοποιημένη πρόταση της παραγράφου 6 ή τις προτάσεις της παραγράφου 8. Με την αποδοχή ή την απόρριψη των προτάσεων του προηγούμενου εδαφίου από τον αιτούντα η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης ολοκληρώνεται. Αν δεν ο αιτών δεν αποδέχεται τις προτάσεις Ο αιτών τότε εκκινεί η διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 4 με την αυτοματοποιημένη αίτηση προσφυγής στη δικαστική διαδικασία του ν. 3869/2010. 10. Την ύπαρξη δόλου την αποδεικνύει ο πιστωτής. Η αποδοχή υπερχρεωμένης κληρονομιάς από τους νόμιμους μεριδούχους του αρχικού οφειλέτη, ακόμα κι αν γίνεται εν γνώσει της υπερχρέωσης, δεν συνιστά από μόνη της και χωρίς τη συνδρομή άλλων περιστάσεων δόλια περιέλευση σε αδυναμία πληρωμής χρηματικών οφειλών. Απαίτηση πιστωτή, η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην αίτηση δεν επηρεάζεται από τη διαδικασία διευθέτησης των οφειλών του αιτούντος κατά τον παρόντα νόμο».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 τροποποιείται ως εξής:
«1. Εφόσον έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του άρθρου 2α χωρίς αποτέλεσμα με τις προϋποθέσεις της παρ. 6 του παρόντος και ο οφειλέτης είναι ηλεκτρονικά επιλέξιμος, κατατίθεται ψηφιακά, ατελώς και αυτόματα, αίτηση στο γραμματέα του αρμόδιου δικαστηρίου, συνοδευόμενη από τα έγγραφα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και τα λοιπά του άρθρου 2α του παρόντος νόμου. Εάν δεν έχει κριθεί ηλεκτρονικά επιλέξιμος αναρτά στην πλατφόρμα της παρ. 2 του άρθρου 2α τα δικαιολογητικά για την επιλεξιμότητα του κατά την κρίση του δικαστή με τη διαδικασία της προδικασίας του άρθρου 5».

Άρθρο 6

Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/10 τροποποιείται ως εξής:

«2. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 οφειλέτης μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο πρόταση εκκαθάρισης και σχέδιο διευθέτησης οφειλών ζητώντας να εξαιρεθεί από την εκποίηση βεβαρημένο ή μη με εμπράγματη ασφάλεια ακίνητο, εφόσον, στο πρόσωπο του οφειλέτη, πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του,
- β) Το οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος, για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά οχτώ πεντακόσια (8.500) ευρώ για τον σύζυγο και κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τα τρία εξαρτώμενα μέλη.
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις διακόσιες είκοσι χιλιάδες (220.000) ευρώ για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000) ευρώ για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία (3) τέκνα και
- δ) ο οφειλέτης είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, όπου αυτός εφαρμόζεται.

Το σχέδιο διευθέτησης οφειλών θα προβλέπει ότι ο οφειλέτης θα καταβάλλει το μέγιστο της δυνατότητας αποπληρωμής του και ότι καταβάλλει ποσό τέτοιο ώστε οι πιστωτές του δεν θα βρεθούν, χωρίς τη συναίνεσή τους, σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης.

Ο αιτών καταβάλλει το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου σε μηνιαίες ισόποσες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, με επιτόκιο ίσο με το Euribor τριμήνου προσαυξημένο κατά ένα τοις εκατό (1%). Εάν ο επιτοκιακός δείκτης του πρώτου εδαφίου είναι αρνητικός, για τον προσδιορισμό του επιτοκίου λαμβάνεται μηδενική τιμή. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος προσδιορίζεται διαδικασία και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ποσού το οποίο θα ελάμβαναν οι πιστωτές

σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και για τον προσδιορισμό της ενδεχόμενης ζημίας των πιστωτών.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στο πρόσωπο του οφειλέτη πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) το συγκεκριμένο ακίνητο χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του,
- β) το μηνιαίο διαθέσιμο οικογενειακό του εισόδημα υπολείπεται ή είναι ίσο των ευλόγων δαπανών διαβίωσης, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 5 του παρόντος,
- γ) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης δεν υπερβαίνει τις διακόσιες είκοσι χιλιάδες (220.000) ευρώ για τον άγαμο οφειλέτη, προσαυξημένη κατά σαράντα χιλιάδες ευρώ (40.000) ευρώ για τον έγγαμο οφειλέτη και κατά είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά τέκνο και μέχρι τρία (3) τέκνα
- δ) είναι συνεργάσιμος δανειολήπτης, βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, όπου αυτός εφαρμόζεται και
- ε) βρίσκεται σε πραγματική αδυναμία πληρωμής των μηνιαίων καταβολών, όπως αυτές ορίζονται στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών της προηγούμενης παραγράφου, διασφαλίζεται, ότι οι πιστωτές δεν θα βρεθούν, χωρίς τη συναίνεσή τους, σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης, με τον ακόλουθο τρόπο.

Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει αίτηση στο Ελληνικό Δημόσιο για τη μερική κάλυψη του ποσού της μηνιαίας καταβολής του σχεδίου διευθέτησης οφειλών του παρόντος άρθρου, το οποίο ορίζει η δικαστική απόφαση, ενημερώνοντας σχετικά τους πιστωτές. Η απόφαση του δικαστηρίου επισημαίνει τη δυνατότητα αυτή στον οφειλέτη. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης, οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να υποβάλει την αίτηση του πέμπτου εδαφίου για λογαριασμό του οφειλέτη, ενημερώνοντάς τον εγγράφως.

Ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει το μέγιστο της δυνατότητας αποπληρωμής του και σε κάθε περίπτωση υποχρεούται στην καταβολή ελάχιστης συνεισφοράς.

Η συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου στο παραπάνω σχέδιο διευθέτησης οφειλών δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τα τρία (3) έτη και καταβάλλεται στους πιστωτές υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης παραμένει συνεπής στην καταβολή της ελάχιστης συνεισφοράς. Αν ο οφειλέτης δεν καταβάλει εγκαίρως τη συνεισφορά του, ο θιγόμενος πιστωτής υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Αν ο πιστωτής παραλείψει την ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου και ο οφειλέτης εκπέσει κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 11, τότε ο πιστωτής υποχρεούται να επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο με το νόμιμο τόκο της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013 (Α' 170) τα ποσά που αυτό κατέβαλε μετά την ασυνέπεια του οφειλέτη. Καθυστέρηση του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλει την εγκριθείσα συνεισφορά του ουδέποτε μπορεί να οδηγήσει σε έκπτωση του οφειλέτη κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 11.

Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια προσδιορισμού του ύψους της συνεισφοράς του Δημοσίου, της ελάχιστης συνεισφοράς του οφειλέτη, καθώς και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας. Σε κάθε περίπτωση οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις δεν υπερβαίνουν το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου σε μηνιαίες ισόποσες. Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2024 το Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να προβεί σε μερική κάλυψη της διαφοράς μεταξύ του ποσού που καταβάλλει ο οφειλέτης, που πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις και του ποσού που ορίζεται στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών. Στην περίπτωση αυτή το σχέδιο διευθέτησης οφειλών θεωρείται ότι εξυπηρετείται και οποιοδήποτε μη καταβληθέν ποσό κεφαλαιοποιείται στο υπολειπόμενο ποσό του σχεδίου διευθέτησης οφειλών.

Οι όροι και προϋποθέσεις της εξόφλησης της οφειλής αυτής από το Ελληνικό Δημόσιο στους πιστωτές ορίζονται ομοίως με την ανωτέρω απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών.

Η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει αυτό της ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο που ίσχυε, σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τον τελευταίο μήνα για τον οποίο υφίσταται μέτρηση, αναπροσαρμοζόμενο με επιτόκιο αναφοράς αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή, σε περίπτωση καθορισμού σταθερού επιτοκίου, το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου για ανάλογη της ρύθμισης περίοδο, όπως ομοίως προκύπτει από το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος, και χωρίς ανατοκισμό. Για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της οριζόμενης συνολικής οφειλής λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος της οφειλής και η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη. Η περίοδος πάντως αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε (25) έτη εκτός αν η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν οι πιστώσεις στον οφειλέτη ήταν μεγαλύτερη των είκοσι πέντε (25) ετών, οπότε ο Ειρηνοδίκης δύναται να προσδιορίσει μεγαλύτερη διάρκεια η οποία πάντως δεν υπερβαίνει τα τριάντα πέντε (35) έτη. Οι απαιτήσεις των πιστωτών ικανοποιούνται από τις καταβολές του οφειλέτη με βάση την παρούσα παράγραφο κατά αναλογική εφαρμογή των άρθρων 974 επ. ΚΠολΔ.

Αν κατά τη διάρκεια της αποπληρωμής του σχεδίου διευθέτησης οφειλών, ο οφειλέτης πωλήσει την κύρια κατοικία του και το τίμημα από την πώληση υπερβαίνει το ποσό της διευθετημένης δανειακής οφειλής, όπως αυτή καθορίζεται από τη δικαστική απόφαση, για την οποία έχει εγγράφει προσημείωση ή υποθήκη στην κύρια κατοικία, τότε το ήμισυ της διαφοράς κατανέμεται υπέρ των ενέγγυων και προνομιούχων πιστωτών. Σε κάθε περίπτωση το ποσό το οποίο λαμβάνει ο κάθε πιστωτής από την παραπάνω κατανομή, δεν μπορεί να είναι ανώτερο του ποσού που θα λάμβανε δυνάμει του σχεδίου διευθέτησης οφειλών».

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2026

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ειρήνη Δούρου
Γιάννης Αμανατίδης
Νίκος Παππάς
Έλενα Ακρίτα
Θεοδώρα Ακριώτου
Χρήστος Γιαννούλης
Γιάννης Καρυπίδης
Θεόφιλος Ξανθόπουλος
Πάυλος Πολάκης
Γιώργος Παπαηλιού